

Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen laeiksi vakuutuskassalain ja eläkesäätiölain muuttamisesta

Eduskunnalle on vuoden 1999 valtiopäivillä annettu hallituksen esitys n:o 136/1999 vp laeiksi vakuutuskassalain ja eläkesäätiölain muuttamisesta. Nyt koolla

oleva eduskunta, jolle sosiaali- ja terveysvaliokunta on antanut asiasta mietintönsä n:o 3/2000 vp, on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

vakuutuskassalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 27 päivänä marraskuuta 1992 annetun vakuutuskassalain (1164/1992) 3, 165 ja 165 a §, 169 §:n 6 momentti ja 172 a §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 165 § laeissa 200/1998 ja 84/1999, 165 a § mainitussa laissa 200/1998 ja 172 a §:n 2 momentti mainitussa laissa 84/1999, sekä lisätään lakiin uusi 165 b ja 165 c § seuraavasti:

3 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *eläkekassalla* vakuutuskassaa, jonka pääasiallisena tarkoituksena on myöntää eläkkeitä;

2) *sairaukskassalla* vakuutuskassaa, jonka pääasiallisena tarkoituksena on myöntää korvausta sairauden johdosta;

3) *toimintapiirillä* niitä henkilöitä, jotka voivat olla kassassa vakuutettuina;

4) *jäsenellä* vakuutuskassassa vakuutettua henkilöä, jolla on äänioikeus kassankokouksessa; henkilö, jonka vakuutettuna oleminen riippuu toisen henkilön vakuutettuna olemisesta, ei ole kassan jäsen;

5) *osakkaalla* jatkuvan kannatusmaksun suorittajaa; sekä

6) *palvelu yrityksellä* yhteisöä, joka tuottaa vakuutuskassalle sen toimintaan liittyviä palveluita.

165 §

Joka vakuutuskassan tai sen palvelu yrityksen palveluksessa tai näiden toimielinten jäsenenä tai varajäsenenä tai vakuutuskassan

antaman toimeksiannon perusteella tehtävää suorittaessaan taikka vakuutusalan lautakunnan tai vastaavan toimielimen palveluksessa tai jäsenenä tai asiantuntijana toimeksiannon perusteella taikka 165 b tai 165 c §:n nojalla on saanut tietää vakuutuskassan, vakuutuskassan osakkaan tai jäsenen tai jonkun muun taloudellisesta asemasta tai liike- tai ammatillisuudesta taikka jonkun henkilön terveydentilaa tai muita henkilökohtaisia oloja koskevan seikan, ei saa tätä ilmaista sivulliselle, jollei se, jonka hyväksi vaitiolovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan tiedon ilmaisemiseen tai jollei laissa ole muuta säädetty.

Sosiaali- ja terveysministeriön tai Vakuutusvalvontaviraston toimeksiannosta tehtävää suorittavan vaitiolovelvollisuudesta säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999).

165 a §

Rangaistus 165 §:ssä säädetyn vaitiolovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain (39/1889) 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jol-

lei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai jollei siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

165 b §

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, sosiaali- ja terveysministeriöllä ja Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus luovuttaa vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja:

1) syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen estämiseksi ja selvittämiseksi; sekä

2) rahoitustarkastukselle ja muulle rahoitusmarkkinoita valvovalle Suomen viranomaiselle.

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa ja 1 momentissa säädetään, sosiaali- ja terveysministeriö ja Vakuutusvalvontavirasto voivat luovuttaa toisilleen ja käyttää 165 §:ssä tarkoitetun vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja vain:

1) tarkastaakseen, että vakuutustoiminnan aloittamisen edellytykset on täytetty;

2) vakuutuskassan toiminnan, erityisesti vakuutusteknisen vastuuvelan, vakavaraisuusaseman, hallinto- ja kirjanpitoimenettelyn sekä sisäisen tarkastustoiminnan valvontaan; sekä

3) pakotteiden asettamiseen.

165 c §

Sen estämättä, mitä 165 §:ssä säädetään, vakuutuskassalla on oikeus luovuttaa vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja:

1) vakuutusyhtiölle jälleenvakuutuksen järjestämistä varten;

2) vakuutuskassan palveluyritykselle tai sille, joka hoitaa vakuutuskassan antamaa tehtävää toimeksiannon perusteella;

3) vakuutuskassalautakunnan palveluksessa tai sen jäsenenä olevalle sinne käsiteltäväksi saatetun asian hoitamista varten;

4) vakuutuskassaan kohdistuneista rikoksista sekä siltä haetuista etuiksista toiselle vakuutuslaitokselle, jos tämä on tarpeen vakuutuslaitoksiin kohdistuvan rikollisuuden ehkäisemiseksi ja jos tietosuojalautakunta on antanut tietojenkäsittelyyn henkilötietolain (523/1999) 43 §:ssä tarkoitetun luvan;

5) sosiaali- ja terveysministeriön luvalla historiallista tai tieteellistä tutkimusta tai tilastointia varten, jos on ilmeistä, ettei tietojen antaminen loukkaa etuja, joiden suojaksi

vaitiolovelvollisuus on säädetty; lupa voidaan antaa määräajaksi ja siihen on liitettävä yleisen ja yksityisen edun suojaamiseksi tarpeelliset määräykset; lupa voidaan peruuttaa, milloin siihen harkitaan olevan syytä; sekä

6) Suomen syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen estämiseksi ja selvittämiseksi sekä 165 b §:n 1 momentissa tarkoitetuille viranomaisille; terveydentilaan liittyviä tietoja saa kuitenkin luovuttaa vain syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle vakuutus- tai eläkelaitokseen kohdistuvan petosrikoksen estämistä, selvittämistä ja syytteenpääntä varten.

Vakuutuskassa voi luovuttaa 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa ainoastaan sellaisia tietoja, jotka ovat tarpeen mainitussa momentissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi.

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa tarvittaessa säännöksiä tämän pykälän 1 ja 2 momentin soveltamisesta.

169 §

Lautakunnan jäsenellä tai sen palveluksessa olevalla on oikeus saada vakuutuskassalta käsiteltävänä olevan asian selvittämiseksi tarpeelliset tiedot tämän lain vaitiolovelvollisuutta koskevien säännösten estämättä sekä viranomaisilta ja terveyden- tai sairaanhoito- toimintaa harjoittavilta sen estämättä, mitä viranomaisen tai lääkärin ja sairaanhoitohenkilökunnan vaitiolovelvollisuudesta säädetään.

172 a §

Vakuutusvalvontavirastoon ei sovelleta, mitä tämän lain 8 §:n 2 momentissa, 65 §:ssä, 70 §:n 1 momentissa, 72 b §:ssä, 74 a §:n 1 momentin 3 kohdassa, 74 b §:n 1 ja 2 momentissa, 74 c §:n 3 momentissa, 77 §:ssä, 79 §:n 2 momentissa, 83 §:n 3 momentin 3 kohdassa, 4 momentissa, 5 momentin 11 kohdassa ja 7 momentissa, 83 a §:n 1 ja 3 momentissa, 83 d §:n 5 momentissa, 91 §:n 4 momentissa, 96 §:ssä, 97 §:n 2 ja 3 momentissa, 99 §:n 1 momentissa, 132 §:n 2 ja 3 momentissa, 165 §:n 2 momentissa, 165 b §:ssä, 165 c §:n 1 momentin 5 kohdassa ja 3 momentissa, 167—169 §:ssä ja 170 §:n 4 momentissa

säädetään sosiaali- ja terveysministeriöstä tai
asianomaisesta ministeriöstä.

Tämä laki tulee voimaan
kuuta .

päivänä

Laki

eläkesäätiölain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 29 päivänä joulukuuta 1995 annetun eläkesäätiölain (1774/1995) 2 §:n 1 momentti, 132 ja 132 a § sekä 137 a §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 132 § laeissa 201/1998 ja 85/1999, 132 a § mainitussa laissa 201/1998 ja 137 a §:n 2 momentti mainitussa laissa 85/1999, sekä lisätään lakiin uusi 132 b ja 132 c § seuraavasti:

2 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *A-eläkesäätiöllä* eläkesäätiötä, jonka tarkoituksena on myöntää yksinomaan vapaaehtoisia lisäeläkkeitä ja muita etuuksia;
- 2) *B-eläkesäätiöllä* eläkesäätiötä, jonka tarkoituksena on myöntää yksinomaan lakisääteisiä eläkkeitä ja muita etuuksia;
- 3) *AB-eläkesäätiöllä* eläkesäätiötä, jonka tarkoituksena on myöntää sekä vapaaehtoisia lisäetuuksia (A-osasto) että lakisääteisiä eläkkeitä ja muita etuuksia (B-osasto);
- 4) *yhteiseläkesäätiöllä* 13 luvun mukaista eläkesäätiötä, johon voi kuulua kaksi tai useampia työnantajia;
- 5) *toimintapiiriin kuuluvilla henkilöillä* niitä henkilöitä, jotka ovat työnantajaan työ-, virka- tai muussa palvelussuhteessa tai kuuluvat sen johtoon ja jotka ovat eläkesäätiössä vakuutettuina; sekä
- 6) *palveluyrityksellä* yhteisöä, joka tuottaa eläkesäätiölle sen toimintaan liittyviä palveluita.

nä tai varajäsenenä tai eläkesäätiön antaman toimeksiannon perusteella tehtävää suorittaessaan taikka vakuutusalan lautakunnan tai vastaavan toimielimen palveluksessa tai jäsenenä tai asiantuntijana toimeksiannon perusteella taikka 132 b tai 132 c §:n nojalla on saanut tietää eläkesäätiön, eläkesäätiöön kuuluvan työnantajan, edunsaajan tai jonkun muun taloudellisesta asemasta tai liike- tai ammattisalaisuudesta taikka jonkun henkilön terveydentilaa tai muita henkilökohtaisia oloja koskevan seikan, ei saa tätä ilmaista sivulliselle, jollei se, jonka hyväksi vaitiolovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan tiedon ilmaisemiseen tai jollei laissa ole muuta säädetty.

Sosiaali- ja terveysministeriön tai Vakuutusvalvontaviraston toimeksiannosta tehtävää suorittavan vaitiolovelvollisuudesta säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999).

132 a §

Rangaistus 132 §:ssä säädetyn vaitiolovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain (39/1889) 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun

132 §

Joka eläkesäätiön tai sen palveluyrityksen palveluksessa tai näiden toimielinten jäsenenä

5 §:n mukaan tai jollei siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

132 b §

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, sosiaali- ja terveysministeriöllä ja Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus luovuttaa vaihtolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja:

1) syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen estämiseksi ja selvittämiseksi; sekä

2) rahoitustarkastukselle ja muulle rahoitusmarkkinoita valvovalle Suomen viranomaiselle.

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa ja 1 momentissa säädetään, sosiaali- ja terveysministeriö ja Vakuutusvalvontavirasto voivat luovuttaa toisilleen ja käyttää 132 §:ssä tarkoitettua vaihtolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja vain:

1) tarkastaakseen, että vakuutustoiminnan aloittamisen edellytykset on täytetty;

2) eläkesäätion toiminnan, erityisesti vakuutusteknisen eläkevastuun, vakavaraisuus- aseman, hallinto- ja kirjanpitoimenettelyn sekä sisäisen tarkastustoiminnan valvontaan; sekä

3) pakotteiden asettamiseen.

132 c §

Sen estämättä, mitä 132 §:ssä säädetään, eläkesäatiöllä on oikeus luovuttaa vaihtolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja:

1) vakuutusyhtiölle jälleenvakuutuksen järjestämistä varten;

2) eläkesäätion palveluyritykselle tai sille, joka hoitaa eläkesäätion antamaa tehtävää toimeksiannon perusteella;

3) eläkesäatiön kohdistuneista rikoksista sekä siltä haetuista etuuksista toiselle vakuutuslaitokselle, jos tämä on tarpeen vakuutuslaitoksiin kohdistuvan rikollisuuden ehkäise-

miseksi ja jos tietosuojalautakunta on antanut tietojenkäsittelyyn henkilötietolain (523/1999) 43 §:ssä tarkoitettua luvaa;

4) sosiaali- ja terveysministeriön luvalla historiallista tai tieteellistä tutkimusta tai tilastointia varten, jos on ilmeistä, ettei tietojen antaminen loukkaa etuja, joiden suojaksi vaihtolovelvollisuus on säädetty; lupa voidaan antaa määräajaksi ja siihen on liitettävä yleisen ja yksityisen edun suojaamiseksi tarpeelliset määräykset; lupa voidaan peruuttaa, milloin siihen harkitaan olevan syytä; sekä

5) Suomen syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen estämiseksi ja selvittämiseksi sekä 132 b §:n 1 momentissa tarkoitettuille viranomaisille; terveydentilaan liittyviä tietoja saa kuitenkin luovuttaa vain syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle vakuutus- tai eläkelaitokseen kohdistuvan petosrikoksen estämistä, selvittämistä ja syytteesenpääntöä varten.

Eläkesäätio voi luovuttaa 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa ainoastaan sellaisia tietoja, jotka ovat tarpeen mainitussa momentissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi.

Sosiaali- ja terveysministeriö voi antaa tarvittaessa säännöksiä tämän pykälän 1 ja 2 momentin soveltamisesta.

137 a §

Vakuutusvalvontavirastoon ei sovelleta, mitä tämän lain 4 §:n 3 momentissa, 6 §:n 4 momentissa, 36 §:n 1 momentissa, 37 §:n 1 momentissa, 39 §:n 2 momentissa, 41 §:n 1 momentin 3 kohdassa, 41 a §:n 1 ja 2 momentissa, 41 b §:n 3 momentissa, 42 §:ssä, 43 §:n 2 ja 3 momentissa, 45 §:n 4—6 momentissa, 46 §:n 1 momentissa, 3 momentin 3 kohdassa ja 4 momentissa, 48 §:n 1 ja 7 momentissa, 48 c §:n 2 ja 5 momentissa, 55 §:n 3 momentissa, 64 §:ssä, 65 §:n 2 ja 3 momentissa, 67 §:n 1 momentissa, 88 §:n 5 momentissa, 109 ja 110 §:ssä, 120 §:n 4 momentissa, 122 §:ssä, 132 §:n 2 momentissa, 132 b §:ssä, 132 c §:n 1 momentin 4 kohdassa ja 3 momentissa, 134 §:ssä, 135 §:n 2 momentissa ja 147 §:n 2 momen-

tissa säädetään sosiaali- ja terveysministe-
riöstä tai asianomaisesta ministeriöstä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta .

Helsingissä 21 päivänä helmikuuta 2000
